

Не ридать, а здобувати
Хоч синам, як не собі,
Кращу долю
в боротьбі...
Іван ФРАНКО

7 (581)
19 лютого
2016 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзєбчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського, 18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ "Ідея Банк" МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редагувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

ЧИМ ГІРШЕ ТИМ КРАЩЕ?

Спостерігаючи за нашим політикумом і за діями влади люди впадають в нерви або в безнадію. І їх можна зрозуміти. Адже на владному Олімпі, видається, немає жодної адекватної людини, яка б діяла і приймала рішення відповідно до потреб народу і країни. І цим шокують не лише українців в Україні.

Оце щойно на адресу редакції прийшов лист від осередку «Українська молодь Мюнхена», який нам надіслали, проживаючи в Німеччині Володимир Мельник з Тисменичини та Тарас Бережанський з Івано-Франківська. У ньому йдеться як вони, долаючи усілякі перепони, потрапили 13 лютого на зустріч українців Мюнхена із дружиною Президента України Мариною Порошенко. І зуміли передати їй Звернення, аби вона «переконала главу держави ветоувати прийнятий нещодавно Верховною Радою Закон, що регулює ввезення і розмитнення автомобілів. Бо він поставив крапку в подальшому переданні Україні, придбаних діаспорою реанімобілів та санітарних машин...» Нових, зрозуміло, придбати вони не можуть, бо дуже дорогі, а старіші за п'ять років, які у дуже доброму стані, передати лікарням і госпіталям, новий Закон не дозволяє. От і бідкаються наші земляки проблемою, яку створила наша влада.

Питається, чому про це не подумали законодавці, адже їх у Раді більше чотирьохсот. Чому їх не болить проблема оснащення нашої медицини, а бідкаються нею українці, які самі-то, втіваючи відзлуднів, виїхали на заробітки. А ще волонтерська сотня Мюнхена закликає Марину Порошенку вплинути на свого чоловіка і сподвигнути його «на поборення корупції, стати на стороні й захисті нашого народу, а не чиновників, його інтереси ставити вище своїх особистих».

Просять про це українці. В Україні і в світах. Воляють. Деякі, як-то заступник генпрокурора Віталій Касько навіть прямо звинувачує Прокуратуру під крилом Шокіна, якого назначив Президент, що це «орган, де панують корупція та кругова порука...»

І нарешті крига скресла. Президент заявив, що він суворо поговорив зі своїм ставлеником і той нібито написав заяву про відставку.

Але подекують, що Шокін «влав» великий цирковий гри під куполом із звітом Уряду. Скільки було гучних і пафосних заяв, істерик і залякувань одні одних. Навіть Президент висловився за відставку Уряду, якому не довіряють більшість українців. Але все це виглядало справді як шоу: якийсь невидимий ляльковод вміло виводив на трибуну героїв вистави, які патетично виголосували свої спічі, прем'єр, чекаючи своєї черги, спокійно розмовляв телефоном... І ось нарешті голосування: 247 голосами роботу Уряду оцінюють як незадовільну. Й відразу ставиться на голосування питання «довіри уряду». Та тут починаються якісь рухи: «опозиціонери», яким, як кажуть, Бог велів голосувати за недовіру виймають картки, інші, як то депутати з фракції БПП, покидають сесійну залу. А спікер, який часто, аби протягнути потрібний закон, десятки разів ставить його на сигнальне голосування, на цей раз не шукає підтримки залу. І лише – 194 голоси за недовіру.

Коментуючи цей результат нардеп Сергій Лещенко сказав, що це змова грошей проти ідеалів Майдану. Змовою Яценюка із олігархами Ахметовим, Коломойським, Львочкіним назвали залишення Уряду нардепи Мустафа Наєм, Юлія Тимошенко та інші. Велике запитання: яку роль особисто зіграв за лаштунками Президент? Адже не без його відома 22 депутати з фракції БПП не захотіли відправити Уряд у відставку. Для українців має бути зрозумілим, що країну віддано на повне розграбування і знищення друзям Яценюка. Цей «камікадзе кулявлоб» таки дочекається, що його винесуть з Кабміну і попередження уже зробили прикарпатці, влаштувавши перед Будинком влади протестну акцію вимагаючи «Прем'єра-мародера під трибунал!».

Богдан ВІВЧАР

НАШЕ СВЯТО

МОВА НАША УКРАЇНСЬКА

21 лютого світ відзначає Міжнародний день рідної мови. Це свято досить молоде. Воно було запроваджене у листопаді 1999 року згідно рішення тридцяті сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО з метою захисту мовної й культурної багатоманітності. Історія його, на жаль, має трагічний початок.

21 лютого 1952 року у Бангладеш (Східний Пакистан) пакистанська влада жорстоко придушила демонстрацію людей, які виражали свій протест проти урядової заборони на використання в країні своєї рідної – бенгальської – мови. Відтоді щороку Бангладеш відзначає день полеглих за рідну мову. Саме за пропозицією цієї країни ЮНЕСКО проголосило 21 лютого Міжнародним днем рідної мови. А починаючи з 21 лютого 2000 року, цей день відзначаємо і ми, українці. Але українці пережили не менші страждання і переслідування за свою мову, починаючи від емських і валуєвських указів і чи не до сьогодні.

Мова — це історія народу, його світогляд, інтелектуальний та духовний результат кількатисячолітньої еволюції кожного етносу. Без своєї мови, своєї самобутньої культури немає народу.

Мова функціонує і розвивається тільки в людському суспільстві. Це найважливіший засіб спілкування людей і пізнання світу, передачі досвіду з покоління в покоління. Головні функції, що виконує мова – комунікативна, мислеоформлююча, пізнавальна, емоційна, виражальна...

ОТАКОЇ!

ЯК ГОЛОСУВАЛИ НАШІ

Верховна Рада України 16 лютого не проголосувала за недовіру Кабінету Міністрів Арсенія Яценюка. Рішення підтримали лише 194 народних депутатів.

Згідно з веб-порталом ВР, народні депутати, що представляють Прикарпаття у парламенті, голосували наступним чином:

Юрій Бабій – відсутній,
Юрій Дерев'яно – за,
Анатолій Дирів – відсутній,
Михайло Довбенко – відсутній,

НАРОД І АРМІЯ

НА ПРИКАРПАТТІ

– 5 620 учасників АТО, 97 загиблих та 398 поранених

Про це розповіла Олександра Бігун, начальниця управління соцзахисту на засіданні комісії з питань захисту прав учасників і ветеранів антитерористичної операції на Сході України та їх сімей.

АНОНС

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ В УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ПІСНЯХ

Закликаємо всіх шанувальників української народної пісні, щоб зберегти її для прийдешніх поколінь, зголошуватись на обласний просвітянський фестиваль з піснями козацької доби, часів Гайдамаччини, січового стрілецтва, повстанської звияги, піснями, створеними народом під час різних грабіжницьких нападів на українську землю, опришківськими (про Кармелюка, Довбуша), чумацькими, рекрутськими, солдатськими, жовнірськими, жниварськими, про кохання, коломийками тощо...

Не даймо згинуті українській пісні! Учасників просимо подати заявки до **5 березня** за тел.: **(0342) 75-05-86**. Звертатись до Михайлини Боднар.

Сьогодні у світі існує близько 6000 мов. На жаль, майже половина з них знаходяться під загрозою зникнення. На думку фахівців, це трапляється в тому випадку, коли її перестають, з тої чи іншої причини, вживати й вивчати більше третини носіїв мови.

Українська мова теж зазнавала злети і падіння. І якщо це можна зрозуміти у часи царизму і радянщини, то ніяк не можна зрозуміти і сприйняти гоніння на неї в часи Незалежності. Адже, згідно статті 10 Конституції України, «Державною мовою в Україні є українська мова. Держава забезпечує всебічний розвиток і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України». Наша мова є рідною майже для 50 мільйонів людей, що проживають не лише в нашій державі, а й поза її межами.

Дорогі читачі, просвітяни, рідні наші українці! Українською мовою розмовляли наші діди й прадіди, а матері та бабусі співали колискові! Народ наш сміявся і плакав рідною мовою. Шануйте і любіть рідну мову, піклуйтесь про неї, захищайте, розкривайте для себе її велич й могутню силу. Збережіть її в усій чудовій красі для себе й прийдешніх поколінь!

Як роздумував Сергій Пличанин: «Красо моя! В тобі і мудрість віків, і пам'ять тисячоліть, і зойк матерів у лиху годину, і переможний гук лицарів уднину побідню, і пісня серця дівочого в коханні своїм, і крик новонародженого...»

Любімо Україну, розмовляймо українською, і вічні ми будемо з ними.

Анатолій Матвієнко – відсутній,
Ігор Насалик – за,
Юрій Соловей – утримався,
Юрій Тимошенко – відсутній,
Олександр Шевченко – відсутній,
Володимир Шкварилук – відсутній.

А тепер задумайтесь: кому служать ці обранці і чії вказівки виконують? Як заявила Юлія Тимошенко у Верховній Раді того дня ходили чутки, що за не голосування за відставку Уряду пропонували мільйон доларів. Але вони знайдуть оправдання і далі вішатимуть виборцям локшину на вуха. Не вірте!

Управління соціального захисту складають соціальні паспорти, в яких визначають потреби учасників АТО та їхніх сімей.

За словами Бігун, на ці потреби виділили 6 мільйонів 400 гривень минулого року у рамках обласної програми з підтримки учасників АТО.

Як повідомлялося, статус учасника бойових дій отримали 2655 прикарпатців.

ОЦІНКИ

ХТО ВБОЛІВАЄ ЗА НАС?..

Глава УГКЦ розкритикував декларацію папи римського і патріарха РПЦ

В Українській Греко-Католицькій Церкві скептично оцінюють зустріч папи римського Франциска з патріархом Російської Православної Церкви Кирилом (Гундяєвим). Про це йдеться в коментарі глави УГКЦ щодо підсумкової заяви цієї зустрічі на сайті Церкви.

«Безперечно, цей текст викликав глибоке розчарування серед багатьох вірних нашої Церкви та й просто небайдужих громадян України. Сьогодні багато осіб зверталися до мене з цього приводу й говорили, що почуваються зрадженими Ватиканом, розчарованими половинчастістю правди в цьому документі й навіть непрямою підтримкою Апостольського стolicею агресії Росії проти України», – заявив предстоятель УГКЦ Святослав Шевчук, цитує РБК-Україна. «Із нашого багаторічного досвіду можна сказати: коли Ватикан і Москва організовують зустрічі чи підписують якісь спільні тексти, то нам годі очікувати від цього чогось доброго», – додав він. За його словами, ті пункти у спільній заяві двох церковних лідерів, де згадано про Україну, викликають у нього більше запитань, ніж відповідей. Зокрема, йдеться про 26-ий пункт, де сказано, що обидва духовні лідери вболівають щодо протистояння в Україні й закликають сторони конфлікту до розсудливості й суспільної солідарності.

«Пункт 26 цієї Декларації є найбільш контрверсійним. Складається таке враження, що Московська патріархія або вперто не зізнається, що є стороною конфлікту, тобто відкрито підтримує агресію Росії проти України... або звертається передусім до свого сумління, закликає себе саму до розсудливості, суспільної солідарності та до будівництва миру», – сказав лідер українських греко-католиків.

Нагадаємо, 12 лютого папа римський Франциск і патріарх РПЦ Кирило влаштували зустріч на Кубі, яка стала першою такого роду з XI ст., коли християнство розкололося на східне і західне.

Джерело: UkrMedia (Чит. 2 стор.)

ШАНОВНІ КРАЯНИ! ДОРОГІ ПРОСВІТЯНИ!

Триває передплата на газету
«ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА».
Передплатний індекс – 91083.

ВАРТІСТЬ ПЕРЕДПЛАТИ (без оплати оформлення):

на місяць – 5,00 грн.,
на півроку – 30,00 грн.,
на рік – 60,00 грн.

Івано-Франківське обласне та міське об'єднання
ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка
1 лютого 15.00

Нація повинна боронити свою мову більше, ніж свою територію.
Леся УКРАЇНКА

ЗАПРОШУЄМО

всіх, кому дорога доля української мови, на круглий стіл, присвячений Міжнародному дню рідної мови.

У ньому візьмуть участь представники влади, вчені, письменники, журналісти, педагоги, громадські діячі, митці, студенти, школярі.

ПРИКРО

МІРКУВАННЯ ПІСЛЯ ЗУСТРІЧІ ПАПИ І КИРИЛА

Мої міркування базуються тільки на спільному офіційному повідомленні, яке було оприлюднене.

Мій загальний висновок як українського християнина і члена Української Греко-Католицької Церкви – це, що при зустрічі, помімо молитов, був відсутній Святий Дух, тобто це було діло проти Божого Провидіння і тому воно посягло зерно зла, а не добра, що може принести тільки нещасний урожай. Адже напевно більшість, якщо не всі бажання, Кирила і Кремля були задоволені. Росія не могла надіятись на більш прихильну зустріч.

Чи можна було сподіватися чогось про російську агресію (не осудження, а принайменше згадку про вторгнення на чужу територію), про суверенітет України, про переслідування українців на своїй власній землі чужим режимом, про переслідування інших національних меншин, наприклад, кримських татар і грубі порушення людських, між ними – релігійних, прав у Криму та на завойованих територіях, про знущання над УГКЦ Московським патріархатом в Україні, так і в Росії? Ні! Мовчанка!

ПОШУК

ЧОТИРЬОХ ПРИКАРПАТЦІВ ДОСІ РОЗШУКУЮТЬ ЯК ЗНИКЛИХ ПІД ЧАС РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ

Минає два роки як завершився цикл жорстоких подій Євромайдану. У той час було створено багато волонтерських рухів, які реально допомагали учасникам протистоянь. Деякі з них «згасли», інші переорієнтувалися, а ще деякі досі виконують розпочату ще тоді діяльність.

Коли на Майдані викрадали і вбивали людей, було створено реєстр зниклих безвісти осіб. Список був доволі довгий. З часом він скоротився. Сьогодні у базі «Пошукової ініціативи Майдану» зниклих активістів під час подій Революції гідності налічується ще 62 особи, серед яких як мінімум четверо прикарпатців: **Михайло Гудим** (приблизно 25 років, с. Вовчинець,

Щоправда, не сподівався я кривдних та образливих фраз у наш бік – у бік українців-католиків УГКЦ та православних УАПЦ та УПЦ КП. Але... щоби не було непорозуміння, подаю уривки офіційного тексту спільно з моїм висновком: ця зустріч була історично несправедлива щодо нас – українців християнського віросповідання.

Отож у тексті: «Православні й католики з'єднані не тільки спільною традицією Церкви першого тисячоліття, а також місією проповідувати Євангеліє Христа у світі сьогодні. Ця місія включає взаємну повагу членів християнських спільнот і виключає будь-яку форму намагання повертати до своєї віри інших (християн – А. Л.)».

Це яскраве звинувачення, яке робить МП століттями в бік УГКЦ і її старання ширити свою діяльність на східну Україну, а також на Російську Федерацію, де проживає чимало українців-католиків, але немає жодної споруди (церкви) на цій території. Це також повторення імперіалістичного гасла про «руський мір», головним пропагандистом якого є Кирил.

Івано-Франківська область), **Роман Сергійович Іванов** (1996 року народження, м. Івано-Франківськ), **Юрій Миколайович Кохарук (Кохарчук)** (1995 року народження, м. Коломия, Івано-Франківська область), **Дмитро Васильович Кутювий (Косовий)** (33 роки, м. Івано-Франківськ). Можливо, з цими людьми все гаразд, але поки вони в цьому переліку, їх надалі шукають волонтери, надсилаючи запити у різноманітні установи.

Уважно перегляньте список, якщо у вас наявна будь-яка інформація про зазначених осіб, то повідомте про це, будь ласка, за номерами телефонів: **(067) 866-45-74, (093) 130-80-92** або на електронну скриньку: **search_group@ukr.net**

ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА

«Сьогодні зрозуміло, що минулий спосіб «уніатства» як єднання одної спільноти до другої, відриваючи її від своєї Церкви, не є способом встановити єдність. Однак духовні спільноти, які витворилися в цих історичних обставинах, мають право існувати... Православні й греко-католики потребують примирення та взаємоприйнятних форм співіснування».

Це скривдження цілої УГКЦ, характеризує й називаючи її відривом від якоїсь матірньої Церкви, мабуть, Російської Православної. Не відомо, чи папа забув, що він представляє тих уніатів, що є не лише інтегрованою частиною Апостольської Церкви, але ріки крові яких дали свідчення своєї вірності й любові до Бога і Його Церкви. Тут Франциск після чотирьохсот років співпраці й мучеництва за вірність нехтує цим усім і дає до розуміння, що оформлення уніатської Церкви було неправильним. Однак, воно сталося і будьмо толерантними до цього. Ми, греко-католики, скажемо: нам не потрібно вашої ласки. Нам треба тільки ласки Божої.

«Є наша надія, що схизму між православними вірними в Україні можна побороти через існуючі канонічні норми».

Тут аж три дуже важливі наслідки, тобто звинувачення й підтвердження. По-перше, МП в Україні постійно називає

православних, які не належать до МП, а до УПЦ КП і УАПЦ, еретиками. Це ж робить у спільному повідомленні папа. Друге – це канонічність МП, яка взагалі за гадково осягнена від Вселенського патріархату шахрайством і насильством. Але цим ствердженням папа визнає МП канонічною Церквою. Врешті папа дає перевагу МП у процесі єднання православних в Україні через МП. Це перекреслює всі добрі стосунки, котрі могли існувати безпосередньо між Ватиканом і Царгородом, і скріплює фантазію Москви як третього Рима. Без православних українців Царгород далеко не дорівнює Москві, а тут папа римський вказує Царгородові, що шлях єднання не є безпосередньо з УПЦ КП, а через МП. Прикро.

Аскольд ЛОЗИНСЬКИЙ
ВІД РЕДАКЦІЇ. А може, не варто бідкатися. Час, напевно, зрозуміти, що ані Москва, ані Рим не стануть в нашої обороні, не стануть обстоювати нас як націю, народ, нашу духовну ідентичність та ідентичність давній християнській традиції. Рішення зустрічі папи й Кирила нарешті мають спонукати українців усіх Церков до єднання в одну Помісну Українську Церкву. На цьому, до речі, стоять і Князь Церкви – митрополит Андрей Шептицький і патріарх Йосиф Сліпий.

ВАРТО ЗНАТИ

ЯКИМИ ПОСЛУГАМИ ДЕРЖАВИ МОЖНА СКОРИСТАТИСЯ БЕЗКОШТОВНО

На тлі платно-безплатної медицини і малорухомої боротьби з тотальним хабарництвом все ж маємо в Україні послуги, які держава надає своїм громадянам безкоштовно. Якими ж з них ми можемо скористатись?

ЕЛЕКТРОННІ ДЕРЖПОСЛУГИ

У рамках реформування держави в Україні введено ряд електронних послуг, якими можна користуватись безплатно. На спеціальному порталі за адресою **iGov.org.ua**, для українців уже доступні 215 послуг онлайн. Найближчим часом розробники обіцяють запустити ще 42 послуги, а загалом у розробці понад 900 видів послуг. До кінця поточного року обіцяють перевести абсолютно всі послуги держави в електронну форму.

Які послуги можна отримати на **iGov.org.ua**:

замовляти довідки;
реєструвати майно;
подавати запит на виготовлення документів.

Зазначимо, що на порталі ще не всі послуги і не в усіх регіонах України працюють. Але мати на увазі цей інструмент варто.

ОФОРМЛЕННЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ

Конституція України гарантує можливість оформити безкоштовно право власності на землю. Зокрема, отримати земельну ділянку з земель комунальної та державної у приватну. Детально про правила і нюанси безкоштовного оформлення землі читайте у матеріалі сайту «24».

БЕЗКОШТОВНИЙ АДВОКАТ

З липня 2015 року в Україні працюють центри надання безоплатної правової допомоги. У першу чергу, скористатися нею зможуть малозабезпечені громадяни, пенсіонери, інва-

ліди, діти-сироти та їхні опікуни, учасники АТО та сім'ї загиблих воїнів, а також внутрішньо переміщені особи.

При цьому розрізняють первинну правову допомогу – надання консультацій і роз'яснень із правових питань, складання заяв, скарг (крім позовів до суду, клопотань тощо), і вторинну безоплатну правову допомогу, яка передбачає:

захист;
здійснення представництва інтересів осіб в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами;
складання документів процесуального характеру.

Звернення про надання безоплатної вторинної правової допомоги можна подавати до Центру надання безоплатної вторинної правової допомоги або до територіального органу юстиції за місцем фактичного проживання незалежно від реєстрації свого місця проживання чи місця перебування.

При зверненні безпосередньо до Центру, він зобов'язаний упродовж 10 днів з дня надходження звернення ухвалити рішення щодо надання чи відмови у наданні відповідної правової допомоги.

ОФОРМЛЕННЯ ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ

Разом із реорганізацією МРЕВ в Україні відмінено довідку-рахунок при оформленні транспортних засобів. Тепер можна підписати договір купівлі-продажу (дарування) між продавцем і покупцем особисто в будь-якому сервісному центрі МВС України в присутності адміністратора центру з пред'явленням документа, що посвідчує особу. Ця послуга є безкоштовною.

З 2016-го ПОСТАЧАЛЬНИКИ ПОСЛУГ РЕМОНТУЮТЬ ЛІЧИЛЬНИКИ САМОСТІЙНО

За перевірку чи ремонт лічильників на електроенергію, тепло, воду чи газ відтепер платити має не споживач, а постачальник – так прописано у новому Законі.

З 1 січня набув чинності Закон «Про метрологію та метрологічну діяльність».

У Законі чітко прописані принципи відносин між постачальниками та споживачами послуг.

Відтепер всі роботи з обслуговування лічильників повинні проводитися коштом постачальників послуг. Їх же турботою (а ж ніяк не мешканців) є і своєчасна перевірка цих лічильників.

ТАКЕ ЖИТТЯ

ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЯ ПОДОРОЖЧАЄ З 1 БЕРЕЗНЯ

З приходом весни українців чекає чергове підвищення тарифів на електроенергію – це буде третій етап запровадження на весні 2015 року поетапного підвищення тарифів.

Протягом 2016 року ціна на електроенергію зростатиме двічі: наступне за весняним підвищенням станеться 1 вересня і триватиме до 28 лютого 2017 року – це буде 4-ий, як планувалося, передостанній етап. **З 1 березня по 31 серпня 2016 року** найбільш економні міські споживачі (до 100 кВт-годин на місяць) сплачуватимуть по 57 копійок за кВт-годину (з ПДВ), тоді як нині платять по 45,6 коп., повідомляє «Главком». За обсяг, спожитий понад 100 кВт-годин і до 600, тариф зросте до 99 копійок, тоді як нині діючий тариф – 78,9 копійки. За обсяг, який перевищує 600 кВт-год на місяць, платити доведеться по 1,56 грн за кВт-годину, тоді як нині – 1,479 грн.

Для сільського населення діятимуть такі ж тарифи, як і для міських мешканців, але мінімальний обсяг споживання для них, як і тепер, буде на 50 кВт-год більший, ніж для міських мешканців – 150 кВт-год на місяць за ціною по 57 копійок за кВт-годину (з ПДВ). **Якщо ж помешкання обладнане електричною опалювальною установкою** у встановленому порядку, тобто за процедурою і за згодою енергопостачальної компанії (обов'язково треба замовляти проект), там протягом опалювального сезону діятимуть більш лояльні тарифи: з 1 березня по 30 квітня 2016 року за обсяг, спожитий до 3600 кВт-год на місяць, тариф становитиме 57 коп. (з ПДВ), тоді як нині споживачі платять по 45,6 коп. За обсяг, спожитий понад 3600 кВт-год на місяць – по 1,56 грн., а нині – 1,479 грн. Такі ж тарифи (57 коп. і 1,56 грн.) діятимуть і для споживачів, які проживають в неадаптованих багатоквартирних будинках і де відсутні чи не функціонують системи централізованого теплопостачання (в тому числі й у сільській місцевості).

Зростання вартості електроенергії б'є по бюджету простих українців. Але є надійний спосіб, як хоч трохи заощадити на платежах, адже нічна електроенергія значно дешевша, ніж в часи денних пікових навантажень. Щоб пом'якшити удар від зростання тарифів по своїх гаманцях, варто застосовувати дво- чи тризонні лічильники, диференційовані за періодами часу згідно зі встановленими НКРЕ правилами. Тобто, встановивши двозонний лічильник, нічна електроенергія (з 23 до 7 години ранку) коштуватиме вдвічі менше (0,5 тарифу). Однофазний лічильник коштує 1500 грн, а трифазний – 3200 грн. Тризонні тарифи користуються меншою популярністю у споживачів, адже коли єдина енергосистема держави несе найбільше навантаження (з 8-ої до 11-ої ранку та з 20-ої до 22-ої вечора), доведеться платити в півтора рази більше (коєфіцієнт 1,5 від діючого тарифу). Вночі (з 23-ої до 7-ої ранку) тариф буде менший – коєфіцієнт 0,4 від чинного тарифу.

Найбільшу вигоду отримують споживачі, оселі яких обладнані електричними котлами та двозонними лічильниками – нині вони платять вночі лише по 23 копійки за спожиту кВт-годину енергії, а з 1 березня по 1 квітня 2016 року платитимуть по 28,5 коп. – це все одно в рази дешевше, ніж коли будинок опалювати газом. Встановлений НКРЕКП місячний ліміт споживання енергії – 3600 кВт-год.

Проте з 1 березня 2017 року цей ліміт Регулятор зменшив до 3000 кВт-год, збільшивши тариф до 90 коп. (тоді вночі буде по 45 коп. – за наявності двозонного лічильника). В такому разі опалювання електроенергією буде не набагато дешевшим, ніж газове.

ЗАДУМАЙСЯ!

ІНТЕЛІГЕНТНІСТЬ, ЯК ФАХ, НЕ ЗДОБУДЕШ

Інтелігентність – одна зі складових національного життя. Адже інтелігентність – це соціальна поведінка людини, яка виражається в рівні її інтелекту, моральній та естетичній зрілості.

Кожному відомо, що Господь дав людині розум, аби вона пізнавала навколишній світ, удосконалювала його на основі здобутих знань. У нашому народі живучою була і є риса інтелігентності: відданість інтересам землі української, турбота про її благополуччя, безмежна любов до свого народу, незважаючи на тяжке особисте життя. Згадаймо слова Велета духу нашого народу Тараса: «Караюсь, мучусь, але не каюся», думки Павла Грабовського: «Горем та злиднями почалося моє життя, – писав він у біографії, – горем та злиднями й скінчиться... аби дали спромому працювати для рідного краю, посвятити йому ті слабкі сили, які ще осталися в моїм понівеченім тілі».

Читав, що світ – це одвічна боротьба між Богом і дияволом, а поле битви – людське серце, а в серці українця ще гримить битва між дияволом заходу і дияволом московсько-азіатського сходу. Чужинці завжди нищили інтелект нашої нації, а простий люд баламутили, нав'язуючи йому фальшиві ідеї, вигідні завойовникам.

Інтелігентність виховують не тільки на підставі художніх творів, історії музики, але й на життєписі визначних людей. Люди великої праці, їхня духовна краса повнилася глибоким змістом, інтелігентністю. На фактах переконуємось, що інтелігентність не можна здобути, як фак. Це вроджена риса людини, яка передається від батька-матері,

бабусі чи дідуся. І не має значення, де живе людина, який виш закінчила, в яких школах вчилася. Інтелігентність переймається від роду свого, від рідні, яка, може, і не знає законів фізики, правил правопису. Життя було школою для них. Народ вчився у себе. Ми з замилюванням слухали немолоду селянку – родичку чи знайому, яка лагідно, розсудливо, просто і мудро вела розмову про поле, врожай, свою сім'ю, свої турботи. І багато можна було навчитись у такої жінки, але, в першу чергу, дивуємось, як мислить, як делікатно веде мову про веселе й сумне, потворне й благородне. Де навчитись цього? Мабуть, у генах її живе оця вроджена інтелігентність, яку не купиш за гроші, не здобудеш з дипломами.

Інтелігентам судилось майбутнє України. Інтелектом, знаннями, здібностями буде рухатись уперед наука, будуватись новий державний устрій. Бо інтелігент – це той, хто шанує чужі смаки, вислуховує чужу точку зору, якщо навіть не згоден, поважає людську гідність, завжди тактовний, лагідний, ввічливий, поступливий, щирий, боїться неправди, не обдурює навіть у дрібницях, не хизується собою, безкорисливий, поважає свій родовід, відповідає за свої вчинки перед суспільством, людяний і щирий, шанує свою землю, її звичаї, традиції, хоче бачити всіх дітей кращими, мудрішими за себе. Інтелігент вірить у Бога, в усьому бачить красу, чинить добро, виступає проти зла.

Святою справою кожного з нас є утвердження української ідеї, загальнолюдських ідеалів – це найвища інтелігентність сьогодні. **Богдан СУШЕВСЬКИЙ, просвітятин**

МИ – УКРАЇНЦІ

ЗГАДУЙМО
І ПАМ'ЯТАЙМО

Відомі факти, але варті повтору. Згадуймо тих, хто своїм життям, працею, творчістю стояли на сторожі українських інтересів, захищали ідеали України.

Серед тих – блискучий та ерудований знавець давньої української літератури й філософії Дмитро Чижевський. Своїми дослідженнями він заклав основи для нових поглядів на давню українську літературу й пошуку нових шляхів у її виявленні. Він був щирим прихильником думки-твердження, що українці – вродлива, добросердечна могутня волею, нездоланна нація, бо перемогла віки неймовірного лихоліття. Глибоко шанував творчість Григорія Сковороди – творця української філософії серця. Сам написав українською мовою книжки «Філософія Г. С. Сковороди» (Варшава, 1934), «Історія української філософії» (Прага, 1928), «Нариси з історії філософії в Україні» (Прага, 1931, перевидано 1983 р.). Дмитро Чижевський розкрив вплив давньої української літератури на московську літературу. Обґрунтував поняття «українська школа» у російській літературі. Під нею розумів творчість тих російських письменників, українців за походженням, які в умовах заборони української мови змушені були писати російською, але на українські теми. Тут же дослідник Чижевський нагадав слова Ф. Достоєвського, що російські письменники вийшли з «Шинелі» Гоголя, а українські – з «Тараса Бульби».

Значним для нас, українців, є ім'я талановитого письменника, літературного критика, поета і гумориста, журналіста і композитора-пісняря, співця стрілецької слави Романа Купчинського. Один із багатьох мистецьких талантів впад на сприятливий ґрунт – пісенну творчість. У вступній статті до книжки Р. Купчинського «Невиспівані пісні» її упорядник Богдан Бойчук пише: «Творення пісень виповнювало Романа Купчинського по вінця... Про них він весь час думав, ними жив і турбувався».

Найбільше стрілецьких пісень автор написав у часі війни. В час побуту УСС під Куропатниками й Конюхами написані пісні «Човен хитається», «Накрила нічка», «Пише стара мати»...

Пише стара мати,
Пише приїжджати.
Чимскоріш додому,
Що робити, що почати
Мені молодому...

Човен хитається серед води,
Плеще о хвилю весло,
В місячнім сьйві біліють сади,
Мріє далеко село.
Люба дівчино, прийди, прийди,
Забудеш давнєє зло...

Пісню «Накрила нічка» Р. Купчинський присвятив своєму сотеному поручнику О. Яремовичу, який загинув під Конюхами.

Ударив гранат, як грим гримучий,
Землю розгорнув,
Збудив окопи і ліс дрімучий,
І ставок, що вже заснув...

Коло Миколаєва над Дністром,
де стояв курінь, Купчинський створив пісні «За твої, дівчино...», сповнену глибоким ліризмом, «Пиймо друзі», «Ой чого ти зажурився» та інші.

Письменник щиро вірив, що Україна воскресне і пише:

Розігнала доля нас по світі,
Як той вітер листя восени,
Не дала нам ані дня радити,
Не дала нам сонця, ні весни.
Ой ти, доле, нещаслива доле.
Не зупиниш цього вітру час.
Зашумить ще українське поле
І Великдень прийде ще до нас.

Підготував
Богдан СУШЕВСЬКИЙ, просвітянин

ПІЛЬНУЙ, УКРАЇНЦЮ, ПІЛЬНУЙ!

У ВЕЛИКОМУ І СВЯТОМУ ДРІБНИЦЬ НЕ БУВАЄ

Після жорстокої війни проти українського народу на фізичне знищення впродовж 30–40-их років Сталін розпочав війну проти України на мовному фронті. В 1948 році «Государственное издательство иностранных и национальных словарей» (Москва) видало «Русско-український словарь» в «Академії наук Української ССР, Інститут мовознавства ім. А. А. Потебні». Обсяг – 80 000 слів, кількість сторінок – 799. Для цілковитого уявлення про цей шедевр наводжу кілька уривків із передмови (написана російською мовою, але поданий її український переклад): «Український народ любовно вивчає російську мову в усьому багатстві її стилів і жанрів – мову Жовтневої революції, мову Леніна і Сталіна»; «В Радянському Союзі створені всі умови для того, щоб кожний житель нашої багатонаціональної Батьківщини «мав можливість навчитися великої російської мови» (Ленін, XVII, 163); «Цей російсько-український словник повинен допомогти в справі вивчення російської і української мов, їхнього братнього взаємозв'язку, повинен сприяти дальшому розвитку української літературної мови». Не ставлю собі за мету популяризувати перли з передмови, але все ж подаю ще одну цитату, де всі видавці російсько-українських словників, виданих до 1948 року в царській Росії і в СРСР (від 1917 до 1948 року) характеризуються як «буржуазно-націоналістичні мовознавці, вороги українського народу... які «робили контрреволюційні, націоналістичні спроби, щоб загальмувати розвиток соціалістичного будівництва СРСР, розірвати кровний братерський зв'язок радянських народів, освячений багатівковою, спільною боротьбою зі спільними ворогами, оновлений і зміцнений Великою Жовтневою соціалістичною революцією». Це все свідчить про настання чергового етапу нищення української мови силами радянсько-російських спецслужб.

Наші сучасники, в т. ч. вчені, численна армія філологів, збагачені невтомною працею над реабілітацією української мови, репресованої і згвалтованої шовінізмом, ленінізмом-сталінізмом, соціалізмом і комунізмом, скажуть, що з цим покінчили.

Тому як приклад зворотного пропоную лише одне слово.

В наш час усі видавництва в Україні й світі користуються словниками української мови (а не російсько-українськими чи навпаки), в котрих наше духовенство зневажливо називають «священниками». В той же час саме духовенство й вірні надали в усній мові вживають слово «священник». Так виходить, що світове українство існує в двох різних реальностях – одна щоденна справжня, а друга – створена авторами радянських словників. Для кращого усвідомлення того, про що веду мову, посилаю читачів до «Другого поширеного видання «Молитовника»

«Богослужбові і богомільні писання Верховного архієпископа», ч. 2: «Господи, до Тебе возношу душу мою», видане в Римі в 1971 році. Тут на с. 122, 123 і до кінця, вживається слово «священник». Очевидно згідно словників часів СРСР. За всі роки «незалежності» нічого не змінилося.

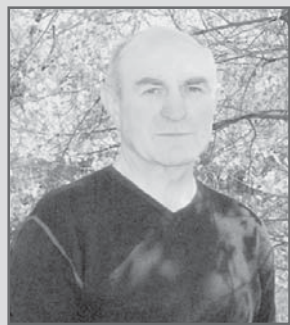
До втручання сталінських мовознавців і мовотворців в українській мові вживалося слово «священник». Підставою є «зібраний редакцією журналу «Кієвская ста-рина» «Словарь української мови», упорядкований з додатком власного матеріалу Борисом Грінченком». За це Борис Грінченко «Удостоєн Російської імператорської академії наук другої премії Н. І. Костомарова». «Словарь» був виданий в Києві в 1907–1909 роках. В СРСР «Словарь» надрукований у 1959 році у видавництві Академії наук Української РСР фотомеханічним способом тиражем 30 тисяч примірників. На сторінці 111 знаходимо: «Священ/ник, ка, Єв. Мр. 1, 44». Тобто в Євангелії від Марка тоді вживалося слово «священник». Перевидання цього словника в СРСР, скорше за все, було політичним маневром системи для демонстрації лібералізації імперії на чолі з новим лідером М. Хрущовим. Адже в офіційному користуванні були сталінські словники.

Наші сьогоднішні реалії свідчать, що війна Сталіна проти української мови завершилася його перемогою і цей стан зберігається до цього часу. У згаданому словнику (1948) без дотримання загальноприйнятих правил просто подається російською мовою слово «священник», а українською «священник».

Наступним прикладом більш витонченої фальсифікації є «Українсько-російський словник» видавництва «Наукова думка» (Київ, 1964), Академія наук Української РСР, Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні (той самий інститут). Тут слово «священник» в явному вигляді відсутнє. А є українське слово «священ/ний». Автори визначають священ як корінь, а далі подають суфікс -ик, і користувачі словника самі мають утворити ціле слово священник. Зате російський відповідник подають як «священник». При цьому подають суфікс -ник. Насправді українське слово «священ/ник» повинно утворюватися додаванням до кореня «священ» суфікса -ник, а не -ик. У всіх подальших виданнях українсько-російських словників вже явно подається українською «священник», а російською, звичайно, «священник». Цей винахід сталінських мовотворців перекочував у всі сучасні словники української мови. Отже, вся Україна, світове українство, всі ми ревно оберігаємо встановлені класиками ленінізму-сталінізму правила нищення і знущання над українською мовою, над всім українським народом.

Тут фальсифікація відбулася на рівні граматики 6 класу, розділ морфологія (будова слова), тема словоутворення.

НЕЗАБУТНІ

Плинність часу щораз більше віддаляє від нас найдорожче, найцінніше, вкотре нагадуючи про невідворотність подій і втрат. Але пам'ять людська зберігає імена тих, які зовсім недавно були поруч із нами. Минув рік, як назавжди стихло серце Юрія Проненка. В його скромній особі гармонійно поєдналися викладач історії і філософії, майстер спорту з боксу і спортивного скелелазіння, поет і прозаїк, художник, який щоразу дивував нас невтомністю і новизною.

...КОРОТКА МИТЬ –
В НІЙ ВІЧНІСТЬ І ЖИТТЯ...

і полотно словом і пензлем... Ще зумів віднайти в собі сили, щоб піднятися на вершини Альп. Ці враження й відчуття відродили прагнення творити щось нове, досі невідоме.

Художнє полотно митця розійшлося світом. Деякі з них зберігаються в музеї історії міста Болехова імені Романа Сковорди, в музеї Прикарпатського лісотехнічного коледжу, а також у приватних колекціях.

Поезія Юрія Проненка відлунює глибиною його філософських роздумів про призначення людини, про буденне і вічне: І кожна мить – це тільки в часі дія, Доцільності своєї суть пізнати... Космічний ритм,

а в нім – любов, надія,
Земне тяжіння вірою здолати.

Своє осмислити
покликання людини,
Коротка мить – в ній вічність і життя...
Щоб не жаліти нам якоїсь днини
За тим, що вже не буде вороття.

За тим, чого уже не надолужить,
За тим, чого по суті вже й нема...
Ловіть цю мить,

нехай добру послужить –
Із добродобром віддасть сповна...

В долі Юрія Проненка тісно переплелися Донецчина й Галичина. В тому синтезі спалахнула іскра таланту й вигралася його неповторність. Народився Ю. Проненко 31 травня 1947 р. в місті Добропіллі Донецької області у сім'ї вчителів. Дитячі роки пройшли у місті Буську на Львівщині. Тут закінчив восьмирічну школу. Згодом родина повернулася на Донбас, де він здобув середню освіту. Військову службу проходив на флоті, після якої деякий час працював тренером. 1977 року закінчив історичний факультет Львівського університету. Відтоді мешкав у Болехові, зріднившись із бойківською землею.

Від батьків Ю. Проненко перейняв глибоку пошану до української культури й любов до

Намагання встановити істину з кваліфікованими філологами нічого не дали. Вони оперують вище наведеними аргументами і тим, що в українській мові це поняття походить від слова «освячений». А в російській мові «священник» вживалося, мовляв, ще в церковнослов'янській писемності. Проросійські філологи й політики в Україні вважають, що церковнослов'янська писемність є російською власністю (якось складно вжити більш приємний відповідник). Тому доводиться заглибитися в давнішу історію. Сьогодні вже досить добре відома історія Московської держави, що була звичайним улусом Золотої орди. В Орді державною мовою була уйгурська. Цією ж мовою велося діловодство і в Московському улусі. Церковнослов'янська писемність зародилася в Київській Русі задовго до утворення Московського улусу, а пізніше – Московського князівства. Здається, з приходом на російський престол європейської цариці Катерини це утворення почали називати Рассея. Воно не мало нічого спільного з назвою держави Київська Русь. Про старання цієї цариці в справі облагодження ординської спільноти й держави, презентування її світові відомо якщо не все, то досить багато. Тому ми, українці, **звертаймося до церковнослов'янської писемності в Київській Русі як до своєї рідної**. Тут найбільш ґрунтовним джерелом є словник Володимира Дала. В нього «священник» – це ієрей, пресвітер, рукоположений служитель вітара, який здійснює **святі тайни**. Походить від «**священний**», «**святый**». Натомість сучасні прихильники ленінсько-сталінських деформацій в українській мові, які користуються словниками, скалькованими зі словників сталінських часів (1948), стверджують, що «священник» походить від слова «освячений». Але в часи В. Дала і Б. Грінченка навіть фальсифікатори царської Росії не вважали за можливе посягнути на святе.

Для сучасників справою честі має бути викриття цієї примітивно хитрої маніпуляції і численних подібних. За основу маємо брати словники В. Дала і Б. Грінченка.

Таких прикладів приниження, хоч правильніше духовного терору й окупації, в українській мові дуже багато. Пошуки в цьому напрямку можуть стати справою не однієї наукової праці. Починаємо з дуже важливого. Очевидно, що на порядку денному постає питання видання українського по суті словника української мови. А тим часом всі видавництва, ЗМІ, заклади освіти, все українство будуть користуватися словниками часів сталінщини. Хочеться сподіватися, що незабаром частина з них відмовиться від перебування в духовному московському рабстві.

Богдан БЕРЕЗИЦЬКИЙ,
голова Надвірнянського районного
об'єднання «Просвіта» ім. Т. Шевченка

материнської мови. Читати навчився в чотирирічному віці, а в п'ять уже зачитувався «Кобзарем». Ця книжка стала визначальною у житті й творчості митця. Свою останню виставку художніх полотен, яка експонувалася в Музеї історії міста Болехова імені Романа Сковорди наприкінці 2013 року, він присвятив 200-літтю Тараса Шевченка.

Займав активну громадянську позицію. Започаткував відродження справи випуску газети в нашому місті («Джерело», 1994–1996 рр. і «Зоряниця», 1996–1998 рр.). Юрія Проненка бачили на сцені в ролі козацького старшини у виставі «Гетьман Дорошенко» Людмили Старицької-Черняхівської та в складі народного аматорського ансамблю «Народні джерела». Живописом почав займатися з 1988-го, а через два роки з'явилися перші поетичні рядки, які стали основою для збірки «Розтривожені думи». Пізніше у Львові вийшла книжка поезії, прози, живопису «...І мить життя» (2005). А ще є електронні версії книжок: «Люди і скелі», «Де небо й гори». За особливий внесок у відродження культури нашого краю нагороджений медаллю «За заслуги перед Прикарпаттям».

Галина СКВОРИЙ-ЯКИМІВ,
науковий співробітник музею історії міста
Болехова імені Романа Сковорди
(Закінчення буде)

З РОСИ І ВОДИ!..

ВІТАЄМО!

Івано-Франківські обласне і міське об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка щиро вітають просвітян:

з нагоди 70-річного ювілею –
Анатолія АНДРУСЯКА –

члена Правління і Ради ІФ МО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, Клубу української інтелігенції ім. Б. Лепкого та осередку Наукового товариства ім. Шевченка, голову осередку у НДПІ, начальника відділу бурових розчинів і технологічних рідин Науково-дослідного і проектного інституту ПАТ «Укрнафта», академіка Української нафтогазової академії;

з днем народження:
Станіслава ШУМЕГУ –

професора, кандидата педагогічних наук, члена Спільки дизайнерів України, члена Ради товариства «Просвіта»;

Дмитра ЗАХАРУКА –

громадсько-політичного діяча, педагога, журналіста, письменника, заступника голови обласного та члена Правління і Ради міського товариства «Просвіта»;

Ореста ІВАСИКА –

громадсько-культурного діяча, головного конструктора філії Державного науково-дослідного інституту проектування міст «Діпромісто», члена Правління і Ради товариства «Просвіта»;

Миколу ЛЕСЮКА –

громадсько-культурного діяча, педагога, професора Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, члена Ради міського товариства «Просвіта».

Своєю багаторічною плідною працею, діяльною участю у важливих громадсько-політичних заходах, просвітницькою працею, своєю людською щедрістю в і зробили й робите значний особистий внесок у процеси духовного відродження України.

Від душі бажаємо вам міцного здоров'я, творчого натхнення і многих благословених літ!

З роси і води!..

Голова ОО ВУТ «Просвіта»
ім. Т. Шевченка Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ,
голова ІФ МО ВУТ «Просвіта»
ім. Т. Шевченка Василь БОЙКО

ЛІТПОБРАТИМСТВО

ЗУСТРІЧ ЗІ СПІВЦЕМ КАРПАТ

У Коломийському Національному музеї Гуцульщини і Покуття імені Й. Кобрина відбулася зустріч із просвітянином, членом НСПУ з Косова Богданом Радишем-Маринюком.

Гість розповів про свою творчість, щедро представлену поетичними збірками та піснями, прочитав низку рубайів – чотирирядкових віршів, відповів на запитання шанувальників красномовного слова.

Вісімдесятирічного косівчанина привітали й побажали многая літ голова Коломийської «Просвіти» Василь Глаголюк, письменники Михайло Андрусак, Василь Рябий, Іван Війтенко, художник і поет Василь Андрушко – колишній учень Косівського художнього училища, якого навчав композиції пан Богдан, літератори Василь Михайлищук та Ярослав Руданець, композитор Євген Боднарченко та інші. Всі на згадку сфотографувалися з поетом.

Пан Богдан подякував за увагу до його творчості, сказав, що Коломия зігриває йому душу, надихає на нові твори.

Володимир ФРАНКЕВИЧ,
просвітянин, літератор

КНИЖНИК

САД ЧОРНИХ ЧЕРЕШЕНЬ

Свого часу ми вже писали про презентацію книжки Михайла Батога «Сад білих тіней». А ось ще один погляд на його творчість.

Насправді нова книжка поезій та есеїв Михайла Батога, письменника з Тлумача, має світлішу назву: «Сад білих тіней».

Гарна, образна назва, світла й поетична. Але ось рядки одного з останніх віршів:

Червень
Чорні черешні
Чорніють між листям
Мов погаслі свічки
Після служби
У храмі.

І підписаний вірш «Синові Олегові, який зі зброєю у руках захищає цілісність і свободу України у зоні АТО».

Ось такий суворий епіграф до похмуро-трагічної метафори про чорні черешні. І тоді вся книжка наче набирає якогось іншого, драматичнішого, забарвлення, вже як знамення нашого нинішнього життя. Щодо цього трагічного чорного кольору, то він ще присутній у циклі поезій, бо так і називається «Чорні тіні»

ЮВІЛЕЇ

БОЛИТЬ ДУША ЗА СВІТ

Ольга Руданець – відома людина в Коломиї, громадсько-політична діячка, народилася в с. Задубрівці на Снятинщині. Закінчила школу, культосвітнє училище, інститут культури, Прикарпатський університет, академію державного управління. Працювала бібліотекарем, заступником директора райбібліотеки, помічником міського голови, директором готелю «Писанка», завлітом Коломийського драмтеатру, викладачем історії. Була депутатом першого демократичного скликання, кілька разів обиралася заступником голови Коломийської «Просвіти», зараз її відповідальний секретар. Очолює Конгрес української інтелігенції Коломийщини. Заслужений працівник культури України.

...І прийшов світлий ювілей. Мов дощ на голову. Бо його ніхто не чекав. Та й чого сумувати, коли є ще порох у порохівниці, стало більше часу на громадську роботу.

ТАЛАНТИ

НОМІНАНТКА РОМА МИКИТЧУК

Цю дівчинку з сильним дзвінким, із широким діапазоном голосом знають не тільки в області, але на багатьох конкурсах в Україні, Сербії, Польщі. І всюди вона відзначена не тільки високими призовими титулами, але захопленими відгуками як знаменитих співаків, музикантів – членів журі, так і організаторами мистецьких програм, глядачами. Рома є володаркою перших місць на вокальних конкурсах «Карпатські соловейки», «Водограй», «Дивоцвіт», «Таланти землі Галицької», виступала в київських телепрограмах «Мелодії Різдва», «Кобзарські думи», «Фольк-М'юзик» (ведуча – Оксана Пекун), на ювілейному вечорі школи бельканто Павла Тютюнника (ведуча – Надія Недашківська), а також на сценічних майданчиках області, урочистих концертах...

Успіхи Ромочки – це результат великої праці в оволодінні знаннями як у першій спеціалізованій загальноосвітній школі з англійською мовою навчання, так і в першій музичній школі Івано-Франківська як самої дівчинки, так і її невтомних, відданих ідеї виховання вчителів музичної школи, зокрема Зорини Валіхновської та Галини Вівчаренко.

В репертуарі Роми чимало народних пісень, творів українських композиторів та пісень, написаних для неї її улюбленими вчителями. Це твори про рідне місто, чорнобильську трагедію, пісні на слова Івана Франка, Лесі Українки, які збагатили творчий доробок Зорини Валіхновської і Ромочки.

Але підсумки можна підбивати. Багато зроблено Ольгою Іванівною. Двадцять п'ять років вона проводить зустрічі з відомими майстрами слова, з митцями. На столі лежить рукопис невиданої збірки віршів, в які пані Ольга вкладає свої думки про світ і людину, оспівує красу душі. А ще вона – мама трьох доньок, бабуся, товариська людина.

Тож просвітяни та інтелігенція вітають Ольгу Руданець з ювілеєм! Нехай Бог дає здоров'я, щастя і добра на многая і благая літ!

Василь ГЛАГОЛЮК,
голова Коломийського міськрайонного товариства «Просвіта» ім. Т. Шевченка.

Болисть душа за світ, що божеволіє.
Жорстокий вир бере людей в полон.
Всіх поглинають речі, чвари, долари...
Земля – лиш поле бою. Полігон.

Коли за обрій сонце котить промені
І тиха ніч всю землю обгорта,
А я борюся зі своїм безсонням –
Так душу розпирає гіркота.

Вже підростають в мене любі донечки,
Що їм готує світ, який посаг?
Чи не затьмарить чорна хмара сонечка,
Чи не зазнають горя і зневаг?

Чи доля рушником для них простелиться,
А чи вінком терновим обплете?
...Як у млині, все мелеться і мелеться,
Й зерно паде яристе, золоте.

Переможниця
Всеукраїнського огляду-конкурсу
«Нові імена-2015» Рома Микитчук
зі своїми вчителями

Але успіх і перемога в Києві на Всеукраїнському огляді-конкурсі Українського фонду культури «Нові імена-2015», де Рома заспівала народну пісню «В ріднім селі на Україні» та лемківську «Була собі Марі-нечка» (концертмейстер – Олеся Соломійчук), багато залежали і від підтримки й віри в талант донечки мами Руслани, тата Романа, бабусі Марії, дідуся Степана.

Без підтримки талановитих дітей не буде талановитих співаків, акторів музикантів, танцюристів, вчених, науковців, вчителів, художників, майстрів, адже як їх виховуємо, таке будемо мати майбутнє.

Любов ЗОРІНА

ЗА МОТИВАМИ КНИЖОК

МИХАЙЛА АНДРУСЯКА

Ми йшли до вас про росах сорокових,
Кривавих росах наших гір і піль,
Святу землю збагрянивши кров'ю
І росами чужих, студених миль.

В нерівний бій – кривавий тан за волю,
Постали ми в годину навісну,
Затамувавши в душах грані болю
За ту, ще не оплачену, війну.

Бо ми – сини великого народу,
Ми – побратими грому і вогню!
Ми добре знаємо ціну свободи
І перемоги нашої ціну!

ВАСИЛЬ СИМЧИЧ

(МОНОЛОГ СИНА)

Йду до тебе, батьку, в образах іду,
Глядачам на радість, на свою біду.
І сміюсь, і плачу. В радості й журбі
Я за долю, батьку, дякую тобі.

Спомином аж сцена попливла з-під ніг,
Я ж тебе живого в пам'яті зберіг.
І коли до хати йдуть колядники,
Знов перегортаю сторінки-роки.

Вже з гнізда родинного внуки подались,
Хоч на мить єдину сном мені явивсь.
Хай плеча торкнеться лагідна рука.
І життя озветься музика-ріка.

Просвітяни краю до всіх вітань
долучають і свої щирі побажання
ювілярці, пані Ользі, залишатись
такою ж красивою, доброю, творчою,
а ще – щастя, здоров'я, многих
благословених літ.

ЧИ ЗНАЄТЕ ВИ?..

АПОСТОЛИ ІСУСА ХРИСТА

Першими учнями Ісуса Христа були:

- 1) **Андрій (Первозванний)**, син Йони, брат Симона (Петра),
 - 2) **Іван**, якого назвали пізніше Іван Богослов, брат Якова,
 - 3) **Симон (Петро)**, брат Андрія, син Йони,
 - 4) **Яків**, син Заведеїв, брат Івана,
 - 5) **Пилип**,
 - 6) **Натанайл**.
- З того часу, як Ісус почав проповідувати, за Ним ходило багато людей. Ісус вибрав собі дванадцятьох учнів, щоб вони весь час були з ним, і щоб Він навчив їх особливо – всього, найбільше, всебічно. Окрім названих шести, учнями Ісуса були також:
- 7) **Матвій**,
 - 8) **Тома**,
 - 9) **Яків**, син Алфеїв,
 - 10) **Тадей**,
 - 11) **Симон** Кананіт,
 - 12) **Юда Іскаріотський**, який пізніше зрадив Ісуса.

Всі учні Ісуса були простими людьми, але Господь дав їм щастя бути друзями й учнями Ісуса Христа – Сина Божого. Ісус посилав Своїх учнів проповідувати і наділяв їх владою зцілювати недуги.

Це дуже нагадує мені фразу Степана Процюка: «Я, напевно, ніколи не стану багатим».

В цьому щось є, ой є, бо, насправду, письменникові в Україні майже неможливо бути багатим, бо і безгосподарне літературне життя гарантує відсутність грошей.

Та письменництво в нас майже завжди було ідеєю, подвижництвом, шухлядою, каторгою, заздрістю і дуже зрідка матеріальною вигодою (хіба що в часи СРСР).

Але нашої письменницькій братії хліба не дай, але дозволь писати, і ми вже ситі духовно, бо наша праця – це слово дароване Богом і нема права його зігнорувати, бо то гріх, а він грішми не вимірюється.

Досить, не буду, не про це головне слово, – про книжку Михайла Батога. Візьму собі на допомогу Євгена Барана, який сказав у передмові до Михайлової книжки: «Михайло Батіг з авторів, який не втомлюється читати. Він уміє кілька поетичними рядками створити цілісний портрет героя, цілісну картину, цілісний настрій».

Такою ж глибокою і людяною є проза та публіцистика автора.

Так, у цю книжку увійшла проза двома циклами: «Фрески» (поетично-прозові замальовки) і «Метафора дурнів» (проза).

В цій прозі переважає поетична метафора, поетичний образ, бо поет нікуди від Михайла не дівається, він присутній тут і решта. Ці його образки нагадують дещо зі Стефаникового новелотворення. Такі чи подібні речення-образи і так зачіпають душу смутком життя.

У «Метафорі буднів» проявляється журналістське ество чи професійність М. Батога.

Найкращою є штука під назвою «Той, хто прийшов з берегів Тибру». Йдеться у ній про Августо Донніні, італійця з Рима, вояка і санітара УПА, який перебував у тактичному відтинку воєнного округу «Чорний ліс».

Дуже гарне й цікаве відкриття М. Батога, яке читається на одному подиху.

Аналогічно, як і вся книжка «Сад білих тіней», що дає велику естетичну насолоду і враження значимої події в українській літературі.

Михайло пише:

Порожні ясла банують у чеканні Месії...

Поети постійно нагадують про Бога, якщо їхні слова від Бога. Михайлові, вірою, від Бога.

Василь БАБІЙ, просвітянин